

MAT Á ÁHRIFUM LAGASETNINGAR*

– sbr. samþykkt ríkisstjórnar frá 10. mars 2017

*umfjöllun um einstök efnisatriði misjafnlega ítarleg, eftir umfangi máls og eðli

Málsheiti og nr.	Frumvarp til laga um breytingu á umferðarlögum – 153. löggjafarþing. IRN22040059.
Ráðuneyti	Innviðaráðuneytið/Skrifstofa samgangna
Stig mats	☒ Frummat, sbr. 1. gr. ☐ Endanlegt mat, sbr. 10. gr.
Dags.	28.06.2022

A. Greining og mat á fjárhagslegum áhrifabáttum fyrir ríkið

1. Áætluð fjárhagsáhrif fyrir ríkið vegna helstu breytinga og ráðstafana sem felast í fyrirhugaðri lagasetningu, þar sem tilgreindir eru sérstaklega áhrifabættir á fjárhag ríkissjóðs

Innviðaráðuneytið hefur unnið að innleiðingu EES-gerða varðandi ökutæki og umferðaröryggi sem taka meðal annars til tæknilegra atriða er við koma öryggi, mengunarvörnum sem og gerð og búnaði ökutækja. Þá er greinarmunur gerður á milli flokka ökutækja sem lúta samræmdri löggjöf innan EES og þeim sem lotið geta þjóðarvottun/þjóðarviðurkenningu.

- a) Hvaða fjárhagsgreining, rekstraráætlanir, reiknilíkön eða önnur áætlanagerð hefur farið fram við undirbúning fjárhagsmatsins?

Kannað var hvert umfang vinnu og kostnaðar annars ríkis í sambærilegri stöðu við Ísland hefði verið af markaðseftirliti skv. tilskipun 2018/858/EB. Þá var upplýsinga um kostnað við prófanir leitað hjá viðurkenndri tækniþjónustu.

- b) Helstu forsendur sem áætlunir byggja á og næmni niðurstaðna fyrir frávikum

Helstu forsendur áætlunarinnar eru upplýsingar sem aflað var hjá markaðseftirlitsstjórnvaldi Möltu og tækniþjónustunni TÜV NORD í Þýskalandi. Fram kom að um ræddi starfsmannakostnað, kostnað við kaup eða leigu ökutækis, flutning þess til tækniþjónustu sem samið hefði verið við og kostnað við prófanir ökutækisins hjá tækniþjónustunni. Gengisbreytingar hafa áhrif á heildarkostnað sem og verðbreytingar og launapróun.

- c) Eru fjárhagsáhrif tímabundin eða varanleg?

Áhrifin eru varanleg.

- d) Skorður sem eru settar fyrir útgjöldum og hvatar sem geta haft áhrif á útgjaldapróun

Á ekki við.

- e) Aðskilin umfjöllun um brúttóáhrif á tekjuhlið og gjaldahlið en einnig tilgreind nettóáhrif á afkomu

Verði frumvarpið að lögum er ekki gert ráð fyrir að það hafi teljandi áhrif á afkomu ríkissjóðs.

2. Tekjubreytingar

Gert ráð fyrir að samþykkt frumvarpsins hafi óveruleg áhrif á tekjur ríkisins. Þegar þær gerðir sem frumvarpið byggir á verða innleiddar í landsrétt er gert ráð fyrir gjaldtöku með viðeigandi þjónustugjöldum eftir því sem við á. Komi til breytinga á gjaldskrá stofnunar á grundvelli nýrra gjaldtökuheimilda (þjónustugjalda) vegna þeirra verkefna og eftirlits sem lagður er grunnur að í frumvarpinu verður kallað eftir uppfærðri tekjuáætlun við endurskoðun fjármálaáætlunar.

3. Útgjaldabreytingar

Helst er gert er ráð fyrir því að útgjöld aukist vegna innleiðingar reglugerðar Evrópuþingsins og ráðsins (ESB) 2018/858 frá 30. maí 2018 um viðurkenningu á og markaðseftirlit með vélknúnum ökutækjum og eftirvögnum þeirra og á kerfum, íhlutum og aðskildum tæknieiningum sem ætlaðar eru í slík ökutæki, um breytingu á reglugerðum (EB) nr. 715/2007 og (EB) nr. 595/2009 og niðurfellingu tilskipunar 2007/46/EB.

Samgöngustofa vann áhrifamat að ósk ráðuneytisins og hafði samband við viðurkennda tæknipjónustu í Þýskalandi, TÜV NORD. Miðað við að um eitt ökutæki væri að ræða kom fram í svörum þjónustunnar að kostnaður við prófanir væri 65.000 evrur, kostnaður við aðstöðu á stað 5.000 evrur og að kostnaður við ökutæki til leigu eða kaups gæti verið í kringum 6.000 evrur miðað við leigu en keypt ökutæki yrði dýrara. Þá kom fram af hálfu Samgöngustofu að gert væri ráð fyrir hálfu stöðugildi í verkefnið og væri kostnaður við það áætlaður um 12 milljónir á ári.

4. Eignabreytingar

Ekki verður séð að frumvarpið hafi áhrif á eignir ríkisins.

5. Aðrir áhrifaþættir varðandi ríkisfjármál

Á ekki við.

B. Samræmi við útgjaldaramma og fimm ára fjármálaætlun – fjármögnun

1. Hefur verið gert ráð fyrir þeim fjárhagsáhrifum á málaflokk sem leiða kunna af samþykkt frumvarpsins:

a) Í gildandi fjárlögum:

Nei.

b) Í fjárlagafrumvarpi komandi árs:

Nei.

c) Í fimm ára fjármálaáætlun ríkisstjórnarinnar:

Nei. Komi til breytinga á gjaldskrá stofnunar á grundvelli nýrra/breyttra gjalddökuheimilda (þjónustugjalda) vegna þeirra verkefna og eftirlits sem lagður er grunnur að í frumvarpinu verður kallað eftir uppfærðri tekjuáætlun frá stofnun við endurskoðun fjármálaáætlunar 2024-2028.

Miðað er við gildistöku frumvarps fyrir árslok 2023.

2. Hafi ekki þegar verið gert ráð fyrir útgjöldum við verkefni, hvernig er þá ætlunin að finna þeim stað innan útgjaldaramma málaflokks t.d. með tilfærslu fjármuna eða með því að draga úr öðrum útgjöldum?

Hagræða þarf fjármunum, draga verður úr kostnaði eins og hægt er og til skoðunar verður að innheimta viðeigandi þjónustugjöld eftir því sem við á.

3. Tengist einhver ný eða aukin tekjuöflun verkefninu?

Þegar afleiddar gerðir hafa verið teknar inn í EES-samninginn og innleiddar í landsrétt má mögulega gera ráð fyrir gjalddöku með viðeigandi þjónustugjöldum eftir því sem við á.

C. Efnahagsáhrif – áhrif á atvinnulíf, vinnumarkað og samkeppni

1. Hagræn áhrif á heildareftirspurn og einstaka markaði – hagstjórnarsjónarmið

Með innleiðingu EES-gerða er stuðlað að samræmdum regluramma fyrir ökutæki, kerfi, íhluti og aðskildar tæknieiningar sem ætlaðar eru í ökutæki varðandi þær kröfur sem gerðar eru til þessara vara. Aðild að þjóðréttarsamningum um gerðarviðurkenningu ökutækja er ætlað að greiða fyrir viðskiptum með ökutæki, stuðla að því að Ísland standi jafnfætis öðrum EES-ríkjum varðandi reglur um framleiðslu ökutækja (öryggis- og mengunarkröfur ökutækja), dreifingu og markaðssetningu, og þar með að efla markaðseftirlit og neytendavernd. Samhliða er stuðlað að bættu umferðaröryggi og markmiðum stjórnvalda á sviði loftslagsmála.

2. Áhrif á fyrirtækjaeftirlit og reglubyrði, hversu mörg fyrirtæki verða fyrir áhrifum og hvers konar fyrirtæki? Einföldun laga eða stjórnsýslu? Leitað umsagnar ráðgjafarnefndar um opinberar eftirlitsreglur? Sbr. lög nr. 27/1999.

Framleiðendur ökutækja verða helst fyrir áhrifum (engir hér á landi), innflutnings- og dreifingaraðilar ökutækja, en einnig skoðunarstöðvar ökutækja, verkstæði sem sinna viðgerðum, handhafar leyfa til flutnings farþega og vara í atvinnuskyni, stjórnendur ökutækja sem annast flutning í atvinnuskyni (einyrkjar sem og launþegar).

3. Samkeppnis skilyrði

- a) Líkur á því að fjöldi fyrirtækja á markaði takmarkist með beinum hætti vegna reglusetningar (líklegt ef aðgerðin felur í sér einhvers konar einkarétt, leyfiskerfi eða kvóta) Á ekki við.
- b) Líkur á því að fyrirtækjum á markaði fækki með óbeinum hætti vegna reglusetningar (líklegt ef aðgerðin felur í sér aukinn kostnað við inngöngu á markað eða tekur aðeins til hluta starfandi fyrirtækja)
Talið er ólíklegt að breytingarnar leiði til fækkunar fyrirtækja á markaði, t.d. í framleiðslu, markaðs- og dreifingu ökutækja eða fyrirtækja sem sinna viðhaldi ökutækja eða akstursprófunum.
- c) Takmarkanir á möguleikum fyrirtækja til þess að mæta samkeppni vegna reglusetningar (líklegt ef aðgerðin hefur áhrif á verð fyrirtækja eða eðli vörunnar t.d. staðlar eða ef aðgerðin takmarkar sölusvæði, svigrúm til að auglýsa eða til að ákveða hvernig vara er framleidd)
Í EES-gerðum eru nú þegar mjög ítarlegar kröfur gerðar til ökutækja, bæði tækniforskrifta, staðla og á grundvelli reglugerða SP (svonefndra UNECE-reglugerða) sem ætlað er að veita bindandi gildi hér á landi í samræmi við þann regluramma sem ökutæki lúta innan ESB. Ekki verður séð að slíkar reglur muni sérstaklega takmarka aðgengi að markaði hér á landi.
- d) Takmarkanir á frumkvæði fyrirtækja til að stunda samkeppni með virkum hætti vegna reglusetningar (líklegt ef aðgerðin felur í sér að fyrirtæki verði undanþegin samkeppnislögum eða ef fyrirtæki bera skyldu eða eru hvött til að skipta með sér hvers konar viðskiptalegum upplýsingum)
Á ekki við.

D. Önnur áhrif

1. Áhrif á fjárhag sveitarfélaga, sbr. 129. gr. sveitarstjórnarlaga, nr. 138/2011

Ekki er fyrir séð að frumvarpið hafi sérstök áhrif á sveitarfélög.

2. Áhrif á frelsi til að veita þjónustu (með eða án staðfestu á Íslandi)

Já.

3. Áhrif á tæknilegar reglur um vöru og fjarþjónustu, sbr. lög nr. 57/2000

Nei.

4. Áhrif á byggðalög

Engin áhrif.

5. Áhrif á frjáls félagasamtök

Engin áhrif.

6. Áhrif á jafnrétti kynjanna

Þær EES-gerðir og þeir alþjóðasamningar varðandi gerð og búnað ökutækja sem fyrir liggur að skjóta lagastöð undir í frumvarpinu gera almennt ekki greinarmun á kyni eða stöðu kynjanna og verða fyrst og fremst ýmis atriði á borð við öryggi ökutækis og eftirlit. Áhrif vegna breytinga á þyngdarviðmiðum ökutækja með tilliti til aksturs- og hvíldartíma eru þó talin til þess fallin að stuðla að fjölgun kvenkyns ökumanna.

7. Áhrif á lýðheilsu

Áhrif vegna breytinga á þyngdarviðmiðum ökutækja með tilliti til aksturs- og hvíldartíma ökumanna sem sinna flutningum í atvinnuskyni eru almennt talin jákvæð með tilliti til lýðheilsu.

Með frumvarpinu verður leitast við að auka umferðaröryggi og þar með heilsu og velferð almennings, ökumanna ökutækja og vegfarenda. 8. Áhrif á menntun, nýsköpun og rannsóknir Með endurmenntun ökumanna verður þekkingu ökumanna betur við haldið. 9. Áhrif á möguleika einstaklinga og fyrirtækja til að eiga samskipti þvert á norræn landamæri Engin áhrif. 10. Áhrif á stjórnsýslu, s.s. hvort ráðuneyti og stofnanir eru í stakk búin til að taka við verkefni Almennt telur Samgöngustofa stofnunina í stakk búna til að taka við frekari verkefnum en bendir á að tryggja verði aðskilnað á milli viðurkenningarstjórnvalds og markaðseftirlitsstjórnvalds samkvæmt reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (ESB) 2018/858 frá 30. maí 2018 um viðurkenningu á og markaðseftirlit með vélknúnum ökutækjum og eftirvögnum þeirra og á kerfum, íhlutum og aðskildum tæknieiningum sem ætlaðar eru í slík ökutæki, um breytingu á reglugerðum (EB) nr. 715/2007 og (EB) nr. 595/2009 og niðurfellingu tilskipunar 2007/46/EB. 11. Áhrif á stöðu tiltekinna þjóðfélagshópa, s.s. aldurshópa, tekjuhópa, mismunandi fjölskyldugerðir, launþega/sjálfstætt starfandi/utan vinnumarkaðar Áhrif vegna breytinga á þyngdarviðmiðum ökutækja með tilliti til aksturs- og hvíldartíma eru talin til þess fallin að stuðla að fjölgun kvenkyns ökumanna. Þá eru þau talin jákvæð með tilliti til lýðheilsu ásamt því að styrkja umferðaröryggi og þar með heilsu og velferð almennings, ökumanna og vegfarenda. 12. Áhrif á umhverfi og sjálfbæra þróun Horft er til þess að strangari mengunarkröfur vélknúinna ökutækja kunni að hafa jákvæð áhrif á loftgæði. Sama á við um kröfur til meðferðar ökutækja sem komin eru úr umferð m.t.t. til mengunar og verndar umhverfisins. Þá má gera ráð fyrir því að með endurmenntun ökumanna verði samdráttur í eldsneytisnotkun.	
E. Niðurstaða mats – með vísun í fylgiskjöl ef við á	
1. Samandregin niðurstaða fjárhagsáhrifa fyrir ríkissjóð – heildarútkoma varðandi tekjur, gjöld, afkomu og efnahag Verði frumvarpið að lögum er ekki gert ráð fyrir því að það hafi teljandi áhrif á afkomu ríkissjóðs. Um yrði að ræða óverulega útgjaldaaukningu vegna aukinna umsvifa hjá stofnunum ríkisins. 2. Önnur áhrif en bein fjárhagsáhrif, álitamál eða fyrirvarar sem ástæða þykir til að vekja athygli á Stjórnskipuleg álitamál tengd innleiðingu EES-gerða tengjast ekki síst framsali sektarheimildar til Eftirlitsstofnunar EFTA. 3. Samfélagslegur ávinningur veginn á móti kostnaði og fyrirhöfn (ekki gerð krafa um tölulegt mat) Samfélagslegur ávinningur felst fyrst og fremst í uppfærðri og skýrari lagaumgjörð um umferð.	
F. Til útfyllingar vegna endanlegs mats – breytingar frá frummati	
1. Voru áform um lagasetninguna ásamt frummati á áhrifum kynnt fyrir FJR? 2. Eru helstu efnisatriði frumvarpsins óbreytt/lítið breytt frá þeim tíma? 3. Ef gerðar hafa verið breytingar umfram það, sbr. það frummat á áhrifum frumvarpsins sem áður var kynnt, hverjar eru þær og hver eru fjárhagsáhrifin?	